

'De ene tijd de wet en de andere tijd het Evangelie. En dan komt het hierop aan, dat de wet niet half gepredikt wordt en ook het Evangelie niet half. Let op het laatste. Er wordt te veel half het ene en half het andere gepreekt.' In het *Gereformeerd Weekblad* verzorgde hij jarenlang de vragenrubriek die door jong en oud werd gelezen. Voor allerlei jongerenbijeenkomsten, in kleiner en groter verband, was hij een veelgevraagd spreker. Ook in *Om Sions wil* gaf hij antwoord op de aan hem gestelde vragen in de serie 'U vraagt'. Een aantal van deze vragen en antwoorden zijn uitgegeven in verschillende boekjes, waaronder *Rondom wedergeboorte en rechtvaardigmaking* en *Rondom het Heilig Avondmaal*.

Ten slotte, ds. Vroegindewey heeft met veel gaven en ijver de kerk gediend. Met natuurlijk en geestelijk gezag nam hij het op voor Schrift en belijdenis. Deze leer was hem niet alleen op het lijf geschreven, maar vooral in zijn hart geschreven. Het geheim daarvan ligt in een persoonlijke bekering tot God. En van deze Drie-enige God en Zijn werk vóór zondaren en in zondaren, had ds. Vroegindewey grote gedachten. Dan zei hij wel: 'Hoe kan er met zulke mensen ooit nog één behouden worden? En hoe kan er met zo'n God ooit nog één verloren gaan?'

COMMISSIE ISRAËL

Jeruzalem, DE STAD VAN *vrede* ⁽²⁾

Dhr. P.D. Knöps, secretaris commissie Israël

*Het eerste deel van dit artikel kunt u terugvinden in *Zodk* 20-11. Dit nummer verscheen op 1 juni 2023.*

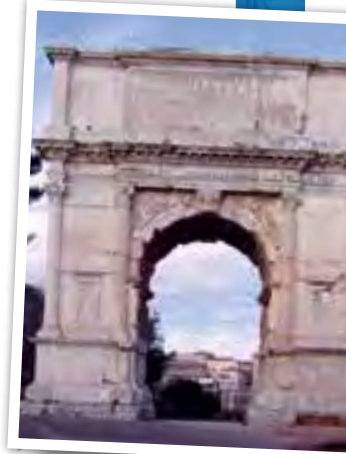
DE STAD VAN JEZUS

Jeruzalem was ook bij uitstek de stad van de grote Koning. Hij kwam er al toen Hij nog maar 8 dagen oud was. Op 12-jarige leeftijd ging Hij er met de pelgrimsstoet heen. Eens hield Hij er Zijn koninklijke intocht. Hij heeft er priesterlijk geleden en profetisch gesproken. Hij heeft over de onbekeerlijkheid van de stad geweend. Ook was Hij er de laatste week van Zijn leven. Zijn graf was in Jeruzalem. Nadat Jezus Zijn intocht in Jeruzalem gehouden had, kondigde Hij de ondergang van de stad aan (Lukas 19:41-44).

VERWOESTING VAN STAD EN TEMPEL (70 NA CHRISTUS)

Veertig jaar later werd Jeruzalem in een wrede oorlog, die vijf maanden duurde, totaal verwoest door de Romeinen. Onbeschrijflijk was het leed. Vele duizenden Joden kwamen door oorlogshan-

delingen of honger om. Per dag werden er zo'n 4.000 lijken over de stadsmuur gegooid. Volgens Flavius Josephus heeft Titus, de aanvoerder van de Romeinse legioenen, al het mogelijke gedaan om de tempel te sparen. Maar een soldaat wierp in zijn argeloosheid een fakkel naar binnen en het bouwwerk ging in vlammen op (Mattheüs 24:1-2). Ongeveer 97.000 Joden werden als slaaf naar Rome afgevoerd. De triomfboog van Titus in Rome herinnert ons tot op de dag van vandaag aan de verschrikkelijke gebeurtenissen die toen (in het jaar 70) hebben plaatsgevonden. Het is niet voor te stellen wat een ontgoocheling de verwoesting van de tempel voor het volk is geweest.

Het was of het hart uit het jodendom was weggesneden. Ongeveer een derde van de wetten van Mozes had betrekking op de offerdienst in de tempel, wetten die nu niet meer in de praktijk konden worden gebracht. Zestig jaar later (132 – 135) kwamen de Joden nog eenmaal in opstand. Hun leider, Bar Kochba, wilde de wederopbouw van de tempel mogelijk maken. Daarbij werd verbitterd om de stad gestreden. Het tempelplein werd als het ware omgeploegd.

DE NACHT VALT

Dan valt de nacht over het jodendom definitief. Iedere vorm van Joods geestesleven wordt onderdrukt. De besnijdenis, het vieren van de sabbat, zelfs de toegang tot de stad, het werd allemaal verboden. Keizer Hadrianus veranderde de naam Jeruzalem in Aelia Capitolina en hij liet op het tempelplein een tempel ter ere van Jupiter oprichten. Een grotere belediging voor het Joodse volk was nauwelijks denkbaar. Er was weinig meer over van het land, overvloeiende van melk en honing. 'Ik zal uw steden een woestijn maken, en uw heiligdommen verwoesten; en Ik zal uw liefelijke reuk niet rieken. Ja, Ik zal dat land verwoesten; dat uw vijanden, die daarin zullen wonen, zich daarover ontzetten zullen. Daartoe zal Ik u onder de heidenen verstrooien; en een zwaard achter u uittrekken; en uw land zal woest, en uw steden zullen een woestijn zijn', sprak de Heere (Leviticus 26:31-33). De nacht over Jeruzalem was nu definitief gevallen.

De ondergang van stad en tempel was het begin van een enorme lijdensweg. Bijna 2000 jaar vertoont de geschiedenis van Israël het beeld van statenloze, verachte en vervolgte, van land naar land, en van getto naar getto trekkende Joden. Ze leefden over meer dan 140 landen in alle vijf werelddelen verstrooid. Hoe ging in vervulling: 'En de HEERE zal u verstrooien onder alle volken, van het ene einde der aarde tot het andere einde der aarde; en uw voetsool zal geen rust hebben, want de Heere zal u aldaar een bevend hart geven en bezwijking der ogen, en mattigheid der ziel. En gij zult nacht en dag schrikken, en gij zult uw leven niet zeker zijn. 's Morgens zult gij zeggen: Och dat het avond ware; en 's avonds zult gij zeggen: Och dat het morgen ware.' Oorlogen en verwoestingen hebben de stad geteisterd. Na de Romeinen kwamen de Byzantijnen. Ze braken de Romeinse

tempels af en richtten kerken op. Vervolgens kwamen de Perzen (tot 638), de Arabieren (tot 1099), de kruisvaarders (tot 1291), de Mammelukken (tot 1517), de Turken (tot 1917), de Engelsen (tot 1948) en de Jordaniërs (tot 1967). En zo zijn er in de loop der tijd golven van de felste strijd tegen de stad aangestormd, alle eeuwen door, en ze zijn er overheen geslagen, meesleurend wat ze in hun greep kregen. Geen plaats op aarde is zo met bloed doordrenkt en steeds weer onder het uitroepen van fanatieke religieuze leuzen.

Ook de kerk was vergeten dat er een schat in aarden vaten verborgen lag; dat de Joden de beminden zijn om der vaderen wil. Toen de christelijke kerk haar Joodse wortels begon te verliezen, kwam ze tot de theologie: Het ware Israël dat zijn wij! Het oude volk had afgedaan. En ze zijn op weg gegaan naar Jeruzalem, de kruisvaarders in de middeleeuwen. En onder het vaandel: 'God wil het' hebben ze huizen geplunderd, vrouwen verkracht, kinderen vermoord, synagogen vernield en Joodse boeken verbrand. Ze hebben het zwaard van de krijg beter gehanteerd dan de banier van het Evangelie. Ze trokken sporen van macht en geweld, in plaats van barmhartigheid en vrede. En zo kwamen ze te Jeruzalem, waar ze opnieuw een bloedbad aanrichtten. Aan de oproep van Paulus om de Joden tot jaloersheid te verwekken is weinig gehoor gegeven (Romeinen 11:11).

We bedanken een ieder voor zijn of haar gift voor het noodhulp- en rampenfonds voor Israël. Commissie Israël heeft in overleg met de generale diaconale commissie (GDC) voor de volgende projecten gekozen (in Zodk 21.02 van 25 januari jl. en op de website kunt u meer over deze projecten lezen):

1. Ziekenhuizen BeerSheva en Ashkelon
2. Noodhulp vanuit Dimona
3. Kinderprogramma (traumaverwerking)
4. Yad Mordechi
5. Ebenezer Home
6. Kibboets Afik
7. Kirjat Sjmona

